

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור עלידי
צעירי אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

יש חדש

העצרת המרכזית

ההתוועדות המרכזית לרגל ג' בתמוז, יום ההילולא הי"ז של הרבי מליובאוויטש, תהיה אי"ה ביום שני, אור לג' בתמוז (4.7), בשעה 7:30 בערב, באוהל האירועים שליד בית הכנסת 'בית מנחם' בכפר חב"ד, סביב שולחנות ערוכים. במעמד ישתתפו אלפי חסידי חב"ד ומוקירי הרבי מכל רחבי הארץ. פרטים בטל' 072-2770100.

שבת הכנה ליום הקדוש

יותר מאלף תלמידי ישיבות חב"ד ברחבי הארץ יתכנסו השבת בכפר חב"ד ל'שבת הכנה' לקראת ג' בתמוז, ביוזמת ועד התמימים העולמי. במהלך השבת יסעודו התלמידים את סעודות השבת בצוותא, יאזינו לשיעורים מרתקים ויתוועדו עם רבני הישיבות. היוזמה הזאת מתקיימת זו השנה השלישית ברציפות.

'שיר המעלות' וחת"ת

מוצר חדש מחברת שלום מישראל יודאקה - 'שיר המעלות' וחת"ת ממוזער, שמאפשר לשאת את הספרים האלה בכיס ובארנק ואף כתליון המוצמד לשרשרת הדסקית של חיללים או על מיטת תינוק. טל' 03-9606431 או באתר www.770.mn.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
8:13	8:55	7:57	7:50
9:22	10:06	8:55	8:52

המולד: יום שישי, 2 לפנות בוקר, 56 דקות ו-11 חלקים
ראש חודש תמוז: ביום השבת קודש ולמחרתו ביום ראשון
פרקי אבות: פרק ג

קייטנות חב"ד
הרשת הגדולה בארץ *3770 מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

איך לזהות מחלוקת הרסנית

הסימן הראשון במחלוקת קורח הוא העדר עשייה חיובית ותרבות של 'נגד'. המאפיין השני הוא הלעג והלגלוג

קורח ועדתו מול משה ואהרן (ציור שמן על בד: אהובה קליין)

פעמים רבות מתפרצת מחלוקת ציבורית, והאדם הפשוט עומד נבון. לאלה ולאלה טענות שיש בהן היגיון. כששומעים צד אחד, נראה שהצדק עמו, וכששומעים את הצד השני, מתברר שגם עמדתו משכנעת.

כאשר המשנה בפרקי אבות מבקשת ללמד אותנו איך להבחין במחלוקת שאינה

לשם-שמים, היא מציינת את "מחלוקת קורח וכל עדתו". אכן, זו דוגמה מובהקת למחלוקת שיש בה כל הסממנים של מחלוקת שלילית ופסולה, וממנה אנחנו יכולים ללמוד על מחלוקות אחרות המתעוררות במרוצת הדורות.

לשם-שמים, היא מציינת את "מחלוקת קורח וכל עדתו". אכן, זו דוגמה מובהקת למחלוקת שיש בה כל הסממנים של מחלוקת שלילית ופסולה, וממנה אנחנו יכולים ללמוד על מחלוקות אחרות המתעוררות במרוצת הדורות.

מחלוקת תורמת

ועוד מאפיין: העדר תשובות ענייניות. המדרשים מספרים שמשה לא חס על כבודו וניסה להשיב על הטענות. על כל טענה ושאלה הייתה בפיו תשובה, והוא ניסה להסביר את הדברים לחולקים עליו. אך הם התעלמו מתשובותיו. המדרש מסביר למה שתק קורח: "לפי שהיה פיקח ברשעו; אמר: אם אני משיבו, יודע אני בו שהוא חכם גדול, ועכשיו יקפחני בדבריו". משה התאמץ להתמודד עם קורח בדרך עניינית, אך "כשראה שאין בו תועלת, פירש ממנו".

ענפיה של מחלוקת קורח צומחים, כגידולי-פרא, בכל מקום ובכל זמן. צריך לדעת להבחין בין מחלוקת עניינית, לגיטימית, שיכול להיות בה מן החיוב, לבין מחלוקת קורח. כשרואים מחלוקת שמניעה תאוות שררה וכבוד; ששיטותיה השלילה, הליצנות והלעג; ושאין בה תשובות ענייניות - צריכה להידלק בנו נורת אזהרה.

לעומת מחלוקת זו המשנה מציבה את מחלוקת הליל ושמאי, שהייתה מחלוקת לשם שמים. כאשר בני-אדם בעלי דעות שונות מחפשים את האמת ונוהגים כבוד זה בזה - הציבור יוצא נשכר גם כשיש ביניהם חילוקי-דעות. זו מחלוקת מפרה, שמרחיבה חכמה ודעת.

שלילה לשמה

בראש ובראשונה צריך לחפש את המניע, את הסיבה האמיתית למחלוקת, את מה שמעבר לכל הנימוקים הרשמיים והמילים היפות. כשמתבוננים במחלוקת קורח מזהים מיד את המניע: קנאה, תחרות ותאוות שררה.

זה הסימן הראשון של "מחלוקת קורח וכל עדתו": העדר העשייה החיובית. כל כוחם של החולקים ב'נגד'. אך משלילה לשמה לא צומח שום דבר חיובי. קורח ועדתו באו לשלול את דברי משה. הם לעגו לסדרים שקבע; לגלגו על המצוות שלימד; התסיסו נגדו את העם. הפעילות שלהם התרכזת בשלילה, ודבר זה עצמו מלמד על מהות המחלוקת שהציתו.

המאפיין השני של מחלוקת קורח ועדתו הוא הלעג והלגלוג. על דברי טעם והיגיון של משה הם משיבים בפרץ של ליצנות ולעג. הם מעוותים דברים - "טלית שכולה תכלת חייבת בציצית?". מביאים דברים לידי אבסורד - הסיפור 'מעורר הרחמים' על האלמנה המסכנה, שמשה ואהרן גוזלים ממנה את כל אשר לה. שיטה זו של

החלק שצריך להשיג לבד

מעם ישראל, אבל "חלק לעולם הבא" קשור ישירות למעשיו ועבודתו של היהודי הפרטי הזה.

לא לסטות הצידה

מאן למדים הוראה חשובה בעבודת ה': גם אם הפעולה הכללית תיעשה עליידי אחרים, או עליידי כלל עם ישראל, עדיין צריך כל אחד ואחד לשאוף שיהיה לו עצמו חלק בדברים. לפעמים הוא עסוק בדברים גדולים וחשובים, וסבור שיש דיי והותר אנשים אחרים שיעשו את המלאכה. עליו לזכור שבמקרה כזה לא יפסיד את החלק הראוי לו בפעולה זו.

כך פירש הבעש"ט את הפסוק "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו": יהודי צריך להתפלל אל ה' שלא יסטה לעניינים צדדיים, גם אם הם גדולים וחשובים, אלא יזכור תמיד את העניין העיקרי - "לפני ה' ישפוך שיחו" - להיות קשור עם מלך מלכי המלכים הקב"ה. ואז יזכה לקבל את השכר המיוחד השמור לו.

(תורת מנחם כרך לא, עמ' 184)

יש דברים שבהם יכול אדם ליהנות גם מעמלו של אדם אחר, או של כלל הציבור. למשל, הגאולה יכולה לבוא בזכות אדם אחד ש"הכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות". ודאי שזכות הרבים יכולה להביא את הגאולה. ואז גם מי שלא פעל בעצמו להבאת הגאולה ייחנה מאור הגאולה. אבל יש דברים שבהם נדרשת עשייה של כל אחד ואחד, כדי שיוכל לקבל את חלקו הראוי לו.

חלק אישי

זו גם משמעות המאמר: "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא". החלק שכל יהודי מקבל בעולם הבא אינו נובע מהיותו חלק מכלל ישראל, שאז היה באפשרותו ליהנות ממה שעשו ופעלו יהודים אחרים; אלא חלק זה הוא השכר והתוצאה של התורה והמצוות שהשיג יהודי זה.

וזה ההבדל בין "חלק לעולם הבא" לבין "מזומן לחיי העולם הבא" וכדומה. כשאומרים "מזומן לחיי העולם הבא" הכוונה היא לשייכות הכללית של יהודי לעולם הבא, בהיותו חלק

אחרי מחלוקת קורח ועדתו נגד כהונת אהרון חזק הקב"ה את מעמדם של הכהנים ופירט את מתנות הכהונה שבני ישראל חייבים לתת לכהנים. אולם אחרי כל זאת הקב"ה אומר לאהרון: "בארצם לא תנחל, וחלק לא יהיה לך בתוכם. אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל".

כל שבטי ישראל קיבלו נחלה בארץ ישראל, חוץ משבט לוי. המקדש הוא נחלתו - "אני חלקך ונחלתך". אולם יש עוד סיבה למה לא קיבלו בני לוי נחלה. שאר השבטים נלחמו לכבוש את הארץ מידי עמי כנען, ואילו שבט לוי לא השתתף במלחמה. לכן גם לא קיבל נחלה בארץ.

מי שנלחם - נחל

רואים כאן דבר מעניין. אי-ההשתתפות של בני לוי במלחמת כיבוש הארץ לא נבעו מעצלות או מרצון להשתמש חלילה, אלא משום שלשבט לוי שמור תפקיד גדול וחשוב של עבודת המקדש. ובכל זאת, מכיוון שבפעול לא השתתפו במלחמה - לא זכו לקבל נחלה בארץ ישראל.

אמרת השבוע

תומכים ומתנגדים

כשהוצעה מועמדותו של רבי יחזקאל לנדא, בעל 'נודע ביהודה', לשמש רבה של פראג, היו שתמכו בו והיו שהתנגדו לו. אולם לאחר שעלה על כס הרבנות לא הבדיל בין התומכים למתנגדים.

אחד מתומכיו טען פעם אחת באוזניו כי ראוי שיקרב יותר את מי שתמכו בו ולא את מתנגדי בחירתו.

השיב הרב: "כשפרצה מחלוקת קורח ועדתו אמר משה: 'לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעותי את אחד מהם'. משה רמז כאן שלא הבדיל בין תומכים למתנגדים. הוא לא נשא והרים 'חמור אחד' מתומכיו למעמד שאינו ראוי לו, ולא הרע שלא בצדק למי ממתנגדיו. כך נהג משה רבנו, ובדרך זו ראוי לילך".

פתגם חסידי

"בעלי המחלוקת מתיימרים להנהיג את האחרים, אך למעשה אינם שולטים אפילו בעצמם. מי ששולט בעצמו אינו מנהל מחלוקת" (רבי מרדכי יוסף אליעזר מראדזימין)

אהרון הכהן | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

השגה באהרון

"לכן אתה וכל עדתך הנועדים על ה', ואהרון מה הוא כי תלינו עליו" (במדבר טז, יא). היודעים אתם מיהו אהרון ומה מהותו?! היש לכם השגה בגדולתו ובקדושתו?!

(רבי מנחם מנדל מקוצק)

מחלוקת נגד ה'

משה השיב לקורח ועדתו שאין הם חולקים על אהרון עצמו, אלא על מי שהוא למעלה מאהרון, על הקב"ה - "הנועדים על ה'". ואם כן, "ואהרון מה הוא כי תלינו עליו".

(רבי שלמה קלוגר)

על מה הקנאה

משה רבנו אמר לקורח ולעדתו: אילו הייתם מודים במצוות ה', והייתם מאמינים במעלת הקרבנות, היה לכם מקום לקנא באהרון שזכה לכבוד הזה; אבל הלא "אתה וכל עדתך הנועדים על ה'" - הרי אתם מורדים בה' וכופרים במצוותיו, ואם כן "ואהרון מה הוא כי תלינו עליו" - מה לכם לקנא בו.

(חזו"ט דעת)

לא גבה ליבו

מעלתו של אהרון שלא גבה ליבו מהכהונה הגדולה שזכה לה, ויתרה מזו - "ואהרון מה

הוא", דווקא בגלל היותו כוהן גדול השפיל עצמו בשיא הענווה.

(ישמח משה)

בטל במציאות

מאחר שאהרון היה בטל במציאות ממש כלפי הקב"ה, לכן כל החולק עליו כחולק על הקב"ה בעצמו. זה מה שאמר להם משה שהם "נועדים על ה'".

(ברית אברהם)

הפרי בזכות הצדיק

"והנה פרח מטה אהרון לבית לוי, ויוצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים" (במדבר יז, כג). באילן יש פרח, ציץ ופרי. לכל ישראל חלק באילן, זה בפרח וזה בציץ, אך הפרי הוא בזכות הצדיק - אהרון הכוהן.

(רבי בונם מפשיסחה)

הנשיאים הראו

"ויוצא משה את כל המטות מלפני ה'... ויראו ויקחו איש מטהו" (במדבר יז, כד). הנשיאים, בגודל צדקת רוחם, לקחו את המטות כדי להראות לכל ישראל שלא נבחרו עליידי הקב"ה, ולכן לא פרחו מטותיהם אלא מטה אהרון הוא שפרח.

(רבי ישראל מרוז'ין)

נבלעו בארץ

התנהגותו של שלמה זיגמונד זעזעה את קהילת יהודי קרקוב. באותם ימים הייתה קרקוב עיר של תורה ויראת שמים. פריקת העול של הצעיר היהודי הייתה אפוא חריגה מאוד.

זיגמונד נולד בגרמניה, ובנעוריו נטש את דרך התורה והמצוות והחל לחיות חיי הפקר. הוא התחבר עם צעירים לא-יהודים ונעשה כאחד מהם. במרוצת הזמן שינה את שמו לזיגמונד, ונתמנה למנהל אחוזותיו של הנסיך ששלט באזור קרקוב.

רבה הזקן של קרקוב באותה עת (בשנת הקכ"ג, לפני כ-650 שנה) היה רבי יצחק, גדול בתורה ובראה, שהיה ממגורשי אשכנז. יום אחד הופיע זיגמונד בביתו ובפיו בקשה: הוא מעוניין שהרב יערוך לו חופה וקידושי עם בחירת ליבו.

הרב ביקש לדעת מי הכלה, וזיגמונד נקב בשמה. היא הייתה אישה גרושה, ממשפחה מכובדת, אבל לא יראת שמים יתר על המידה. הרב הזכיר לזיגמונד כי הוא כוהן ואין הוא רשאי לשאת גרושה. הצעיר הגיב בזעם ואמר כי יתחתן איתה ויהי מה.

בתוך כך ניסה הרב לפנות אל הגרושה ובני משפחתה, ולשכנע אותם כי הנישואין האלה אסורים. הללו, שהיו קשורים עם זיגמונד בקשרי מסחר, קיוו כי הנישואין ישפרו את עסקיהם. הם הביעו את ביטחונם כי אם ירצה, יוכל הרב למצוא 'היתר' לבעיה. הם אף הודיעו כי הנישואין יתקיימו בכל מקרה.

כשראה כך הודיע להם הרב כי אם יתבצעו הנישואין יטיל עליהם חרם. כמרכן ביקש לפרסם בכל בתי הכנסת בעיר את האיסור המוחלט של נישואי כוהן וגרושה.

בעיר סערו הרוחות. היראים תמכו, כמובן, בעמדתו של הרב, ומולם התייצבו קרובי משפחתה של הגרושה וכמה מידידיהם, שהחניפו להם.

ההתנגדות התקיפה של הרב נהפכה לאתגר בעבור הצעיר הפוקר. בתוקף מעמדו הרם הצהיר כי הרב עצמו, על אפו ועל חמתו, יערוך לו ולגרושה את הקידושי.

זיגמונד הצליח לשכנע את הנסיך כי הרב מונע ממנו להינשא מתוך דעות קדומות. הנסיך החליט להזמין את הרב אליו, וזימן לפגישה גם את ההגמון. הרב הסביר לנסיך ולהגמון

כי אין אלה 'דעות' שלו, אלא זה ציווי הבורא בתורתו, ואין הוא רשאי לנטות ממנו.

ההגמון טען כי בסמכותם של הרבנים להתאים את ההלכה לנסיבות, ושכוחם לתת פירוש של 'תורה' שבעלי'פה לתורה שבכתב. הרב דחה את דבריו והבהיר שהתורה שבעל'פה עוברת במסורת מדור לדור, והיא משלימה את התורה שבכתב ואין

בכוחה לשנות אותה.

התפתח ויכוח. ההגמון ניסה להביך את הרב, אולם הרב ענה על הכול בנחת ובשפה ברורה. הוא הביא גם הוכחות ממקורות הנצרות, דבר שהרשים מאוד את הנסיך. כאשר החל ההגמון ללעוג לאמונת היהדות הגיב הרב באמרו כי דווקא אישיות נוצרי צריך לכבד את היהדות, שכן הנצרות באה ממנה...

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

לוויים וכוהנים

אחד השינויים שיתחוללו בזמן הגאולה הוא שהלוויים יהיו בבחינת כוהנים. כך מובא בספר התניא (פרק ג) נאמר: "ולעתיד, שהעולם יתעלה, יהיו הם [=הלוויים] הכוהנים, וכמו שכתב האר"י ז"ל על פסוק 'והכוהנים הלוויים, שהלוויים של עכשיו יהיו כוהנים לעתיד'."

הפסוק הזה הוא ביחזקאל (מד,טו): "והכוהנים הלוויים בני צדוק אשר שמרו את משמרת מקדשי בתעות בני ישראל מעלי - המה יקרבו אלי, לשרתני". מבואר על כך בליקוטי תורה לאריז"ל (יחזקאל עמ' שכג), שנשמות הלוויים באו מקין, ואמנם קין הוא הבכור וראוי לכהונה, אך בחטאו ניטלה הכהונה ממנו וניתנה לכוהנים. אך לעתיד לבוא, כשהעולם ייטהר ויתוקן, יחזרו הלוויים להיות כוהנים, כפי הראוי על-פי שורשם.

גבורות וחסדים

שינוי זה, שיתחולל לעתיד לבוא, הוא שעמד בשורש הפנימי של מחלוקת קורח. קורח ידע כי שורשו של שבט לוי מהגבורות העליונות, וידע שלעתיד לבוא יהיו הגבורות עיקר ולא החסדים. ולכן תבע שהלוויים, ששורשם מהגבורות, יהיו הקרובים לעבודת המשכן, ולא הכוהנים, ששורשם מהחסדים. טעותו הגדולה הייתה, שאמנם מעלת הלוויים תגדל לעתיד לבוא, אבל בזמן הזה צריכים החסדים לגבור, ולכן העבודה צריכה להיות על-ידי הכוהנים דווקא.

הנה הדברים בלשונו של אדמו"ר הזקן בליקוטי תורה (קורח נד,א ואילך): "ועתה יובן עניין מחלוקת קרח וטעותו... כי הנה לעתיד יהיו הלוויים כוהנים... כי אז יתעלה בחינת הגבורות... דהיינו שהגבורות יהיו עיקר, על-ידי בירור עולם התורה, והחסדים יהיו טפלים להם... ולכן רצה קורח לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר..."

"אך באמת גשה... כי הנהגה זו אי-אפשר להיות כי אם אחר שלמות הבירורים שמעולם התורה, שהוא בחינת גבורה כשיתבררו הסיגים לגמרי, והרי אז גם היצר הרע שמבחינת גבורה יתהפך להיות טוב מאוד. מה שאין כן עכשיו, היום לעשותם, מהגבורות יש יניקה לחיצונים, וזהו עניין היצר הרע כו'. ולכן החסדים הם עיקר והגבורות אפילו דקדושה צריכים להיות טפלים לגבי החסדים."

הלוויים יוולדו כוהנים

על-פי זה מסביר הרבי מליובאוויטש (התועודיות תשמ"ב כרך ז, עמ' 1788) מדוע נקראה פרשה בתורה על שמו של קורח: "ידוע גודל מעלתו של קורח בפנימיות העניינים - שקורח רצה שהלוויים יהיו למעלה מהכוהנים, בדוגמת אופן ההנהגה דלעתיד לבוא, כמבואר בתניא... וזהו 'והכוהנים הלוויים' - שמעלת הכוהנים תתבטא בזה שהם לוויים. שעניין זה קשור עם מעלת הגבורות על החסדים, 'כמעלת הזהב על הכסף' (תניא שם). זאת אומרת, ששיאפתו של קורח נתגשם בפועל לעתיד לבוא."

ראוי לציין כאן איגרת של הרבי שבה הוא מסביר איך יוכל להתחולל שינוי כזה, בשעה שהתורה קובעת כי הכוהנים הם עובדי המקדש ולא הלוויים. הרבי מסביר שאין סתירה בדבר. גם לעתיד עובדי המקדש יהיו כוהנים, אלא שנשמותיהם יהיו נשמות הלוויים של הזמן הזה, שייולדו לעתיד לבוא ככוהנים.

זהו לשון האיגרת (נדפסה בליקוטי שיחות כרך לד, עמ' 310): "להעיר ממה שכתב האריז"ל (בלקוטי תורה ובשער הפסוקים ליחזקאל) שלעתיד לבוא יהיו הלוויים כוהנים. - ועיין תניא פרק ג, שהוסיף בזה 'שהלוויים של עכשיו יהיו כוהנים לעתיד' - ויש לומר דבזה מיישב הקושיא, שהרי התורה אמרה לנו ולבנינו עד עולם... ומבאר דאלה **שעכשיו** (ולא בזמן ההוא) הם לוויים, יהיו (כי יוולדו) כוהנים לעתיד."

בסיום הדין אמר הנסיך כי אמנם הוא מכבד מאוד את עמדתו של הרב, אך למעשה הוא פוקד עליו לערוך את חופתם של זיגמונד והגרושה.

הרב לא נבהל מדברי הנסיך, והבהיר כי איש לא יוכל לכפות עליו לעשות דבר המנוגד לתורת משה. הנסיך הפטיר בכעס: "נמתין ונראה רצונו של מי יקום."

בוקר אחד הופיעו חיילי הנסיך בפתח ביתו של הרב. בידם הייתה פקודה להביאו אל מרכז השוק, ושם תיערך חתונתם של זיגמונד והגרושה. הרב יצא מהבית בראש זקוף ובמבט נחוש, וכך התייצב מול בני הזוג וחבורת תומכיהם שנאספו במקום.

בקול נרגש פנה אליהם הרב והבהיר חד-משמעית כי לא יעשה דבר המנוגד לתורה, גם אם הדבר יעלה לו בחייו. הוא ניסה לדבר על ליבם לחזור בהם, אך הם עמדו במרמם. לבסוף התרה בהם כי רק הם יהיו אחראים לתוצאות מעשיהם.

זיגמונד והגרושה עמדו מול הרב בחוצפה ותבעו ממנו לקדשם. את המתח באותה שעה היה אפשר לחתוך בסכין. פתאום קרא הרב בקול: "ריבוננו של עולם! רוצים לאלצני לעבור על מצוותך. אנא השם, קדש את שמך בעולמך, תן תקווה לדורשיך וחשוף זרוע קודשך כלפי הניצבים נגדך בעזות מצח!"

הרב הזקן פרץ בבכי והחל לקרוא בדבקות רבה: "ענני ה' ענני, עשה למען שמך הקדוש, הגדול והנורא!"

אך סיים את תפילתו וזעקות אימים פילחו את האוויר. תחת רגליהם של זיגמונד והגרושה נפער בור, והשניים נפלו לתוכו. ערימות עפר החלו להידרדר אל הבור, וכעבור זמן קצר כיסתה אותם האדמה והם נעלמו.

חיילי הנסיך ניסו לחפור באדמה, אך כל מאמציהם היו לשווא. הנסיך בא לראות את המחזה במועיניו ונחרד. הוא שלח שליחים להתייעץ עם ההגמון כיצד לפייס את הרב, אולם השליחים חזרו וסיפרו כי ההגמון ממלמל הברות נטולות משמעות וכי אין עם מי לדבר.

הנסיך החליט ללכת אל הרב ולבקש את סליחתו. הרב קיבל את התנצלותו, אך ביקש דבר אחד - לגדר את המקום בחומת אבנים, לבל ייכשלו הכוהנים בהליכה מעל קברי השניים.

לפחות כמאה ושישים שנה לאחר מכן (עוד בימי הרמ"א), עדיין היה אפשר לראות במרכז השוק בקרקוב את חומת האבנים, שהוקמה לציון המקום שבו נבלעו שני החוטאים, והסיפור עבר ברעד מדור לדור.

זעקת האם: "אמשיך בדרכך"

ומכובדת, עד שביתי"חב"ד המרכזי בעיר החליט לפתוח בביתי"חב"ד לדוברי צרפתית בנתניה. בעוד הן תופסות את מקומותיהן ביקשה רבקה דוראי לשוחח עם הרב יעקב מזוז, מנהל ביתי"חב"ד. "עוד מעט יחול יום-הולדתי השמונה-עשר, ואיני יודעת איזה החלטה טובה לקבל", אמרה. הרב מזוז השיב לה שאין הוא יכול להחליט בשבילה. לאחר התלבטות הודיעה שהיא מקבלת עליה לקרב עוד בנות ליהדות.

בשעה 9:30 בערב נסתיים השיעור. הבנות הצטיידו בנרות שבת, שאותם נהגו לחלק בימי שישי במקומות קבועים בעיר. שלוש מהן, שנהגו לחלק את הנרות בכיכר העצמאות הסמוכה, החליטו לעשות זאת עוד באותו ערב. הן ישבו לכמה דקות על ספסל ציבורי, ואז אירע הפיצוץ האדיר בצובר גז שדלף. רבקה דוראי נהרגה עם חברותיה רבקה מסהיד וסטייסי ברוק.

בהלוויות של הבנות, ביום שישי וראשון, ספד להן הרב מזוז: "בכל פעילות שבה היינו זקוקים למתנדבים - הן היו מסייעות. פעילות למען הנזקקים, קייטנות לילדים ועוד. בכל שבוע היו באות לביתי"חב"ד ושואלות במה אפשר לעזור. הן היו נשמות קדושות".

"נשמות קדושות"

המוות הטרגי של הבנות הפנה את תשומת הלב לקהילת עולי צרפת בנתניה. זו קהילה גדולה

במחנה, ביום שישי וראשון, ספד להן הרב מזוז: "בכל פעילות שבה היינו זקוקים למתנדבים - הן היו מסייעות. פעילות למען הנזקקים, קייטנות לילדים ועוד. בכל שבוע היו באות לביתי"חב"ד ושואלות במה אפשר לעזור. הן היו נשמות קדושות".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שימוש בכוהן

שאלה: האם מותר לישראל להשתמש בכוהן, כגון לבקש ממנו לקנות דבר-מה בחנות?

תשובה: בתלמוד ירושלמי אמרו: "המשתמש בכהונה - מעל". אסור להשתמש בכוהן, והעושה זאת כמובל בהקדש, שהרי נאמר (ויקרא כא, ח): "וקידשתו, כי את לחם אלוהים הוא מקריב". ואף עכשיו, שאין לנו קרבנות, הכוהן עומד בקדושתו. פוסקים רבים אוסרים זאת גם בכוהן קטן או בעל-מום (שאינו ראוי לעבודת המקדש), ויש האוסרים גם שימוש של כוהן בכוהן.

מותר להשתמש בכוהן אם הוא מוחל על כבודו, כי כבוד הכהונה הוא שלו, ובידו למחול על כך ולתת לישראל רשות להשתמש בו. לכן יש לבקש מראש שימחל על כבודו, ולאחר זמן אפשר להסתפק במילה כמו 'במחילה', והוא יבין שהכוונה למחול על כבוד הכהונה.

חיבור למסורת

לדבריו, בכל שבת באים לביתי"חב"ד מספרים מגיעים לפעמים לחמש-מאות. גם בני הנוער, אף שרובם לומדים בבתי-ספר ממלכתיים, באים ברצון לשיעורים ולפעילויות.

"עולי צרפת מחוברים למסורת ולחב"ד עוד מצרפת, וטבעי בעבורם להמשיך את הקשר", מסביר הרב מזוז. "אין אצלם 'אנטי' שלפעמים קיים אצל בני הארץ. בשיעור של הבנות יש כחמישים משתתפות קבועות, וגם בשיעור של הבנים מספר דומה. ככל שהם לומדים, הם מתקרבים ומתחזקים עוד ועוד".

הקהילה מתחזקת

האסון גרם זעזוע עמוק בקהילה. "בשבת האחרונה היה ביתי"חב"ד מלא עד אפס מקום", מספר הרב מזוז. "כל המשתתפים קיבלו עליהם החלטה טובה. החלטנו גם להכפיל את חלוקת

[מה שנאמר "וקידשתו", ודרשו חז"ל "קדשהו בעל כורחו", הכוונה רק לקדושת הכהנים, כגון לאיסור לשאת גרושה, לפי שקדושה זו גזרת מלך היא; אבל כבוד הכהונה ניתן להנאתם, ובידם למחול על כך].

יש מחמירים בזה לכתחילה, ובפרט בשימוש שיש בו משום ביזיון, אלא אם כן הכוהן יזום זאת, או שיש לו מזה הנאה (כגון לשרת אדם חשוב, שהוא חפץ לשמשו ונהנה מזה), או שהוא מקבל שכר על השירות.

אם מבקשים מכוהן המשתתף בסעודה להביא דבר-מה לשולחן וכדומה, שירות זה אינו לאחרים אלא גם לרעצמו, ואין בזה כל חשש. לפיכך מותר לחותן להשתמש בחתנו הכוהן, שהרי מצווה על החתן לכבדו.

מקורות: ירושלמי ברכות פ"ח ה"ה. הגהות מרדכי גיטין ס' תסא. רמ"א או"ח ס"ו"ג קכח, ונו"כ. שו"ע אדמו"ר זקן שם, סעיף ס. פסקי תשובות והלכה ברורה שם, ושו"ע יו"ד רמבד.

הרב מזוז על רקע חילוץ ספרייתורה מהזירה

נרות השבת. עוברים עלינו ימים קשים. שואלים אותי איך אסון כזה מתיישב עם מאמר חז"ל 'שלוחי מצווה אינם ניוקים'. ואני אומר שיש דברים שצריך לקיים בהם את 'זיידום אהרן'. לא לכל דבר יש לנו תשובה".

בהלוויה של רבקה דוראי, ביום ראשון השבוע, זעקה אימה מול הקהל הדומע: "בתי היקרה, אני מבטיחה להמשיך בכל מה שהתחלת - בפעילות של קירוב יהודים. נמשיך בדרכך!". ביום שלישי השבוע היה בביתי"חב"ד כינוס התעוררות ובו הוחלט על כתיבת ספרייתורה לעילוי נשמות הבנות.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: שולחן חג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020

